

U S N E S E N Í

Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Magdy Blatákové a soudců Mgr. Miroslava Vokouna a Mgr. Jany Tillové ve věci exekučního řízení oprávněného **Ing. Vítězslava Š.**, narozeného xxx, bytem xxx, proti povinnému **Ing. Radomíru L.**, narozenému xxx, bytem xxx, za účasti manželky povinného PhDr. Olgy L., bytem xxx, pro pohledávku 228.197,- Kč s příslušenstvím, k odvolání Hypoteční banky, a.s., se sídlem Praha 4, Budějovická 409/1, IČ: 13584324, zastoupeného JUDr. Jaroslavem Hrouzkem, CSc., advokátem se sídlem v Praze 1, Štěpánská 20, proti usnesení Okresního soudu v Olomouci ze dne 2.12.2005, č.j. 50Nc 4298/2003-60,

t a k t o :

I. Usnesení Okresního soudu v Olomouci ze dne 2.12.2005, č.j. 50Nc 4298/2003-60 se **m ě n í** takto:

„Rozdělovaná podstata 2.400.391,78 Kč se **r o z v r h u j e** tak, že se z ní uspokojují přihlášené pohledávky v tomto pořadí a výši:

1. pohledávka Hypoteční banky, a.s., se sídlem Praha 4, Budějovická 409/1, IČ: 13584324 na částečnou úhradu vymáhaného nároku k hotovému zaplacení ve výši **2.400.391,78 Kč**.

II. Hypoteční bance a.s. se vůči ostatním účastníkům řízení a věřitelům **n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů odvolacího řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Usnesením okresního soudu byla rozvržena rozdělovaná podstata ve výši 2.400.391,78 Kč tak, že se z ní uspokojí přihlášené pohledávky, a to 1/ pohledávka soudního exekutora JUDr. Vlastimila Porostlého, Exekutorský úřad v Ostravě ve výši 454.904,24 Kč k hotovému zaplacení, 2/ ve třetím pořadí – pohledávka oprávněného Ing. Vítězslava Š. ve výši 272.399,- Kč k hotovému zaplacení a pohledávka Českomoravské hypoteční banky a.s. ve výši 1.673.088,50 Kč k hotovému zaplacení.

Proti tomuto usnesení podal včasné odvolání věřitel Hypoteční banka, a.s. se sídlem Praha 4, Budějovická 409/1 (dále jen „odvolatel“). Odvolatel vytýkal okresnímu soudu nesprávný postup při rozhodování o rozvrhu rozdělované podstaty, pokud nepřihlédl k tomu, že tento věřitel měl být uspokojen ve druhé třídě a dále, že soudní exekutor měl být zařazen do třetí skupiny tak jako oprávněný. Pohledávka odvolatele je pohledávkou z hypotečního úvěru sloužící ke krytí jmenovité hodnoty hypotečních zástavních listů, což vyplývá ze skutečnosti, že povinnému byl poskytnut hypoteční úvěr a konečně i z prohlášení oprávněného ze dne 19.1.2006 o emisi dluhopisů ke krytí úvěrů. Hypoteční úvěr je vždy úvěr, který je poskytnut na investice do nemovitosti a jeho splacení je zajištěno zástavním právem k nemovitosti, jak vyplývá z doloženého výpisu z katastru nemovitostí. Dle § 335a o.s.ř. je pro nařízení výkonu rozhodnutí prodejem nemovitostí rozhodující stav v době zahájení řízení a k tomuto okamžiku se řídí pořadí pohledávky. Povinný nabyt draženou nemovitost dne 1.11.2004 na základě kupní smlouvy ze dne 15.10.2004, proto z výtěžku nemůže být oprávněný uspokojen, když tato nemovitost nebyla ke dni podání návrhu na exekuci ve vlastnictví povinného. Dle názoru odvolatele soudní exekutor měl být uspokojen až ve třetí třídě, neboť jeho náklady nejsou náklady státu ve smyslu § 337c odst. 1 písm. a/ o.s.ř., a to s přihlédnutím k § 28 a § 52 odst. 2 zákona č. 120/2001 Sb. Okresní soud tak věc nesprávně právně posoudil, neboť dle stanoviska Nejvyššího soudu se pohledávka exekutora na náhradu nákladů exekuce při prodeji nemovitostí uspokojí z rozdělované podstaty právě ve třetí skupině. Zvýhodnění, kterého se dostalo pohledávkám z hypotečních úvěrů sloužících ke krytí hypotečních zástavních listů do druhé skupiny, by tak pozbylo smyslu za situace, kdy by byly upřednostněny náklady dražby vedené exekutorem před právem oprávněného ve druhé skupině. Navrhoval, aby odvolací soud změnil napadené usnesení tak, aby celá rozdělovaná podstata byla přikázána odvolateli.

Oprávněný a soudní exekutor navrhli potvrzení usnesení okresního soudu jako věcně správného.

Ostatní věřitelé (vyjmenovaní v odůvodnění napadeného usnesení), povinný, jeho manželka ani vydražitelka Jitka W., se k odvolání věřitele Hypoteční banky a.s. písemně nevyjádřili.

Řádně předvolaný povinný, jeho manželka, vydražitelka a ostatní věřitelé se k odvolacímu jednání nedostavili, omluvili se jen věřitelé Telefonica O2 Czech Republic, a.s., Zdravotní pojišťovna Ministerstva vnitra ČR, přičemž žádný z nich o odročení jednání nepožádal. Proto krajský soud věc projednal v jejich nepřítomnosti (ustanovení § 101 odst. 3 o.s.ř.).

Protože odvolání směřovalo do usnesení okresního soudu, které se vydává po jednání, rozhodl o něm krajský soud poté, co ve věci nařídil odvolací jednání (§ 214 odst. 2 písm. c/ ve spojení s § 337 o.s.ř.).

Po zjištění, že odvolání bylo podáno včas, osobou k tomuto úkonu oprávněnou a po zjištění, že podané odvolání obsahuje způsobilý odvolací důvod (ustanovení § 205 odst. 2 písm. e/, g/ o.s.ř.), krajský soud přezkoumal napadené usnesení okresního soudu, přezkoumal též řízení, které jeho vydání předcházelo (ustanovení § 206, § 212, § 212a odst. 1, 2 a 5 o.s.ř.) a dospěl k závěru, že odvolání Hypoteční banky a.s. nelze upřít důvodnosti. Krajský soud současně konstatuje, že v exekučním řízení se uplatňuje zásada úplné apelace (§ 254 odst. 4 o.s.ř.), vady uvedené v ustanovení § 212a odst. 5 o.s.ř. se pak z obsahu spisu nepodávají.

S ohledem na odvolací námitky odvolatele krajský soud částečně doplnil a částečně zopakoval dokazování listinami, jež se týkaly jeho přihlášky pohledávky z hypotečního úvěru, a to výpisem z obchodního rejstříku odvolatele, smlouvou o poskytnutí hypotečního úvěru č. 3700/082143-01/04/01-001/00/R ze dne 26.10.2004, obchodními podmínkami, zástavní smlouvou ze dne 26.10.2004, vyčíslením pohledávky odvolatele, výpisem z katastru nemovitostí LV č. 191 a prohlášením Hypoteční banky, a.s. ze dne 19.1.2006. Krajský soud má z takto provedeného dokazování za prokázané, že odvolatel je bankou oprávněnou poskytovat hypoteční úvěry ve smyslu zákona č. 190/2004 Sb. o dluhopisech a že dne 26.10.2004 byl povinnému poskytnut úvěr ve výši 3.000.000,- Kč za účelem koupě nemovitosti – budovy č.p. xxx na pozemku p.č. st. xxx vše v k.ú. a obci xxx se splatností anuitních splátek vždy 20. den každého měsíce po 17.537,80 Kč, počínaje prosincem 2004. Vyčíslená pohledávka odvolatele ke dni 13.11.2005 činí 3.126.392,24 Kč (jistina 2.943.415,30 Kč). Dle prohlášení odvolatele ze dne 19.1.2006 byly hypoteční úvěry poskytované v říjnu 2004 refinancovány 16. a 17. emisí hypotečních zástavních listů (HZL), ISIN CZ 0002000367 a CZ 0002000375, které byly vydány 24.6.2004 (objem emisí HZL celkem 3 mld. Kč). Právní účinky vkladu dle listu vlastnictví č. 191 zástavního práva ve prospěch věřitele – odvolatele nastaly ke dni 1.11.2004.

Z obsahu předloženého spisu krajský soud zjistil, že usnesením ze dne 27.11.2003, č.j. 50Nc 4298/2003-7 okresní soud k návrhu oprávněného ze dne 18.11.2003 nařídil exekuci na majetek povinného podle směnečného platebního rozkazu Krajského soudu v Ostravě ze dne 12.12.2002, č.j. 2Sm 295/2002-8 ve znění usnesení ze dne 5.5.2003, č.j. 2Sm 295/2002-17, k uspokojení pohledávky oprávněného ve výši 228.197,- Kč s příslušenstvím. Provedením této exekuce byl pověřen soudní exekutor JUDr. Vlastimil Porostlý. Usnesení o nařízení exekuce nabylo právní moci dne 14.2.2004. Exekučním příkazem soudního exekutora ze dne 4.1.2005, č.j. 069EX 409/03-4 byl nařízen prodej nemovitostí povinného, a to stavby na parcele č. 440, objekt bydlení č.p. xxx – xxx včt. parcely p.č. st. xxx. Dne 24.5.2005 bylo uskutečněno dražební jednání a dne 12.8.2005 nabylo právní moci usnesení o udělení příklepu vydražitelce Jitce W. za nejvyšší podání 2.400.000,- Kč, které vydražitelka dle rozhodnutí soudního exekutora též zaplatila (č.l. 51 spisu). Z obsahu spisu vyplývá a soud prvního stupně také správně zjistil, mimo pohledávky odvolatele, též rozsah přihlášek dalších věřitelů do dne dražebního jednání, přičemž v podrobnostech je třeba odkázat na odůvodnění usnesení okresního soudu. Pokud jde o odvolatele, je třeba uvést, že v jeho prospěch svědčí zástavní smlouva ze dne 26.10.2004 k nemovitostem, které jsou předmětem exekučního řízení, k zajištění pohledávky ve výši 3.000.000,- Kč. Listinami předloženými odvolatelem v řízení před soudy obou stupňů pak krajský soud považuje za osvědčenou existenci zástavního práva k zajištění pohledávky z hypotečního

úvěru sloužící ke krytí jmenovité hodnoty hypotečních zástavních listů. Dále se s pohledávkami přihlásili dne 12.9.2005 JUDr. Vlastimil Porostlý pro částku 454.904,24 Kč, dne 2.2.2005 Ing. Antonín T. pro částku 50.000,- Kč s příslušenstvím, dne 1.3.2005 Ing. Jana M. a MUDr. Petr Ch. pro částku 61.952,50 Kč, dne 8.3.2005 Telefónica O2 Czech Republic, a.s. pro částku 12.244,- Kč s příslušenstvím, dne 14.4.2005 Okresní správa sociálního zabezpečení Olomouc pro částku 1.570,- Kč, dne 28.4.2005 Penta CZ s.r.o. pro částku 89.739,90 Kč s příslušenstvím, dne 2.5.2005 Finanční úřad Olomouc pro částku 23.156,- Kč, dne 14.4.2005 Hypoteční banka a.s. (odvolatel) s požadavkem na pořadí dle § 337c odst. 1 písm. b/ o.s.ř., dne 19.5.2005 Inrema spol. s r.o. Olomouc pro částku 6.975,- Kč s příslušenstvím a dne 19.5.2005 Levi International a.s. pro částku 78.202,- Kč s příslušenstvím, dne 24.5.2005 Zdravotní pojišťovna Ministerstva vnitra ČR pro částku 7.000,- Kč. Při rozvrhovém jednání dne 2.12.2005 (č.l. 60 – 65 spisu) před okresním soudem zástupce Hypoteční banky a.s. vznesl námitky proti pořadí oprávněného, přičemž soud prvního stupně dovodil, že povaha námitek nevyžaduje tzv. popírací žalobu dle § 267a odst. 1 o.s.ř. (správně odporová žaloba). Podle názoru krajského soudu námitky Hypoteční banky a.s. měly právní povahu a bylo možné rozhodnout o nich jen podle obsahu spisu, neboť žádný z účastníků tvrzené skutečnosti nezpochybnil (ustanovení § 337e odst. 1 o.s.ř.).

Podle ustanovení § 68 exekučního řádu při provedení exekuce prodejem nemovitostí povinného exekutor provádí přípravné úkony pro rozhodnutí soudu o rozvrhu, neprovádí však rozvrhové jednání. Částky přiznané věřitelům exekutor vyplatí podle pravomocných rozvrhových usnesení. Exekutor vrátí spis soudu, jakmile se vydražitel stal vlastníkem vydražené nemovitosti.

Podle ustanovení § 337 odst. 1 o.s.ř. po právní moci usnesení o přiklepu a po zaplacení nejvyššího podání nařídí soud jednání o rozvrhu rozdělované podstaty.

Podle ustanovení § 337c odst. 1 písm. c/ o.s.ř. podle výsledků rozvrhového jednání se z rozdělované podstaty uspokojují postupně podle těchto skupin: a/ pohledávky nákladů řízení vzniklých státu v souvislosti s prováděním dražby, nové dražby nebo další dražby, b/ pohledávky z hypotečních úvěrů nebo části těchto pohledávek sloužící ke krytí jmenovité hodnoty hypotečních zástavních listů, c/ pohledávka oprávněného, pohledávka toho, kdo do řízení přistoupil jako další oprávněný, pohledávky zajištěné zástavním právem a náhrada za věcná břemena nebo nájemní práva s výjimkou těch, o nichž bylo rozhodnuto, že prodejem nemovitosti v dražbě nezaniknou (§ 336a odst. 1 písm. c/ o.s.ř.), d/ pohledávky nedoplateků výživného, e/ pohledávky daní a poplatků, pojistného na veřejné pojištění a pojistného na sociální zabezpečení, příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, pokud nebyly uspokojeny podle písmene c/, f/ ostatní pohledávky.

Podle § 337c odst. 2 o.s.ř. nelze-li plně uspokojit všechny pohledávky patřící do téže skupiny, uspokojí se podle pořadí; pohledávky patřící do téže skupiny, které mají stejné pořadí, se uspokojí poměrně. Podle odstavce 3 nesplatné pohledávky zajištěné zástavním právem se považují při rozvrhu za splatné.

Smyslem rozvrhového jednání je projednat přihlášené pohledávky, které mají být uspokojeny z podstaty, z hlediska jejich pravosti, výše a pořadí. Posloupnost jednotlivých pohledávek a pořadí, v němž je třeba uspokojit jednotlivé skupiny nároků, odpovídá významu,

jaký jim zákon přiznává. Soud při uspokojování pohledávek vychází ze zásady, že teprve po uspokojení všech pohledávek předcházející skupiny mohou být uspokojeny pohledávky skupiny další. V rozdělované podstatě se ke dni rozhodování soudu prvního stupně nacházelo 2.400.391,78 Kč.

Podle ustanovení § 337c odst. 1 o.s.ř. se uspokojují pohledávky v daném pořadí. V souzené věci okresní soud pochybil, pokud rozhodl, že pohledávkou první skupiny je pohledávka soudního exekutora JUDr. Vlastimila Porostlého ve výši 454.904,24 Kč, představující náklady exekuce (§ 337c odst. 1 písm. c/ o.s.ř.). Je třeba uvést, že v prvním pořadí se uspokojují pohledávky nákladů řízení vzniklých státu v souvislosti s prováděním dražby. Podle stanoviska Nejvyššího soudu ČR k výkladu zákona č. 120/2001 Sb., vydaného pod sp. zn. Cpjn 200/2005, se pohledávka exekutora na náhradu nákladů exekuce prodejem nemovitostí uspokojí v rozvrhu rozdělované podstaty ve třetí skupině (§ 337c odst. 1 písm. c/ o.s.ř.). Podle Nejvyššího soudu názory, že jde o pohledávku první skupiny, přijmout nelze. Okolnost, že v exekučním řízení se úkony exekutora považují za úkony soudu (srov. § 28, příp. § 52 odst. 2 exekučního řádu), z nákladů exekuce náklady řízení „vzniklé státu“ (§ 337c odst. 1 písm. a/ o.s.ř.) samozřejmě nečiní. Náklady exekuce jsou vymezeny v ustanovení § 87 odst. 1 exekučního řádu, vznikly exekutorovi (fyzické osobě podle § 1 odst. 1, 2 exekučního řádu) a nikoliv státu, a hradí mu je zásadně povinný (§ 87 odst. 3 exekučního řádu). Za této situace se přihlášená pohledávka soudního exekutora nutně přesouvá do třetí skupiny.

Okresní soud dále dospěl k závěru, že pohledávka odvolatele Hypoteční banky a.s. patří do pohledávek třetí skupiny, kde byla částečně uspokojena podle pořadí za oprávněným. Z obsahu spisu vyplývá, že Hypoteční banka a.s. je bankou, která má oprávnění (licenci) k vydávání hypotečních zástavních listů (emitent) dle zákona č. 21/1992 Sb. o bankách a dle zákona č. 190/2004 Sb. o dluhopisech (dříve zák. č. 530/1990 Sb.). Odvolatel s povinným uzavřel dne 26.10.2004 hypoteční smlouvu na úvěr ve výši 3.000.000,- Kč na nákup dražených nemovitostí, jehož splácení včetně příslušenství je zajištěno zástavním právem k nemovitosti (srov. § 14 odst. 2 zák. č. 190/2004 Sb.). Úvěr se pak považuje za hypoteční úvěr dnem vzniku právních účinků zástavního práva. Hypoteční zástavní listy jsou dle § 14 odst. 1 zákona o dluhopisech dluhopisy, součástí jejichž názvu je označení hypoteční zástavní list a jejich jmenovitá hodnota včetně úroků je plně kryta pohledávkami z hypotečních úvěrů, případně též náhradním způsobem podle § 15 odst. 6 téhož zákona. Hypoteční zástavní listy jsou dluhopisy, jejichž jmenovitá hodnota a hodnota poměrného výnosu je plně kryta pohledávkami z hypotečních úvěrů. Podle veřejně dostupných informačních zdrojů (ČNB) v současné době má oprávnění k vydávání HZL 10 bank, mj. i odvolatel (od 15.12.1996), ostatní banky nemohou HZL vydávat a tudíž nemohou poskytovat úvěry, které by byly poskytovány ze zdrojů získaných z vydaných hypotečních zástavních listů. Podle názoru odvolacího soudu z obsahu spisu vyplývá, že Hypoteční banka, a.s. (dříve pod firmou Českomoravská hypoteční banka a.s.) řádným způsobem přihlásila pohledávku, jež pochází z hypotečního úvěru sloužící ke krytí jmenovité hodnoty hypotečních zástavních listů. Tyto pohledávky byly zařazeny do druhé skupiny až zákonem č. 84/1995 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon č. 530/1990 Sb. a tím byla výrazně posílena jejich priorita. Předtím byly tyto pohledávky zařazeny až v další třídě pod písm. c/. Vyčíslená pohledávka odvolatele ke dni 13.11.2005 činí 3.126.392,24 Kč (jistina 2.943.415,30 Kč).

K další odvolací námitce Hypoteční banky a.s., pak krajský soud uvádí, že se ztotožňuje s názorem okresního soudu, který správně zařadil pohledávku oprávněného a dalších věřitelů

(vyjma odvolatele) do třetí, páté a šesté skupiny. V souzené věci totiž nebylo rozhodné, kdy bylo zahájeno řízení o návrhu oprávněného na nařízení exekuce, ale skutečnost, že soudní exekutor až dne 4.1.2005 vydal exekuční příkaz č.j. 069 EX 409/03-4 o postižení předmětných nemovitostí, které povinný dne 1.11.2004 nabyl do vlastnictví na základě hypotečního úvěru. Je třeba uvést, že pokud by odvolací soud nezastával právní názor o zařazení pohledávky soudního exekutora do třetí skupiny a odvolatele do druhé skupiny, pak soud prvního stupně při rozdělování podstaty v zásadě nepochybil.

Odvolací soud dospěl k závěru, že okresní soud pochybil, když pohledávku soudního exekutora JUDr. Vlastimila Porostlého uspokojil v první skupině a pohledávku odvolatele ve třetí skupině. Podle ustanovení § 337 odst. 1, § 337c odst. 1 písm. b/ o.s.ř. a shora vyložených pravidel je třeba uspokojit odvolatele z celé rozvrhované podstaty, neboť tato nepostačuje ani na úhradu dlužné jistiny 2.943.415,30 Kč. Z obsahu spisu vyplývá, že ostatní věřitelé, kteří jsou v horším postavení, než odvolatel, nemohou být uspokojeni z rozvrhované podstaty právě proto, že při rozvrhu nejvyššího podání dosaženého dražbou byla rozhodující priorita druhé skupiny, výtěžek ve prospěch pohledávky věřitelů zařazených do třetí skupiny nebyl dostačující. Poměrné uspokojení pohledávek oprávněného a ostatních věřitelů podle zákona není možné.

Z uvedených důvodů krajský soud usnesení okresního soudu podle ustanovení § 220 odst. 1 písm. b/ o.s.ř. změnil tak, že rozdělovaná podstata 2.400.391,78 Kč se rozvrhuje přihlášená pohledávka ve prospěch Hypoteční banky a.s. v této výši a k hotovému zaplacení.

V odvolacím řízení odvolatel – věřitel Hypoteční banka, a.s. dosáhl změny usnesení okresního soudu ve smyslu podaného odvolání a měl proto v této fázi soudního řízení úspěch. Ostatním účastníkům exekučního řízení proto vznikla povinnost hradit úspěšnému věřiteli náklady odvolacího řízení (§ 142 odst. 1 a § 224 odst. 1 o.s.ř.). Krajský soud ve věci aplikoval ustanovení § 150 o.s.ř. a úspěšnému odvolateli nepřiznal vůči účastníkům řízení a dalším věřitelům právo na náhradu nákladů odvolacího řízení, když okolnosti, které vedly k uplatnění nároků ostatními věřiteli, postoj účastníků v průběhu řízení a výsledek rozvrhového řízení, považuje krajský soud za důvody hodné zvláštního zřetele.

P o u ě n í : Proti tomuto usnesení je přípustné podat dovolání ve lhůtě dvou měsíců ode dne doručení usnesení k Nejvyššímu soudu ČR prostřednictvím Okresního soudu v Olomouci.

V Olomouci dne 27.10.2006

Mgr. Miroslav Vokoun
pověřený člen senátu

JUDr. Magda **B l a t ě k o v á**
předsedkyně senátu